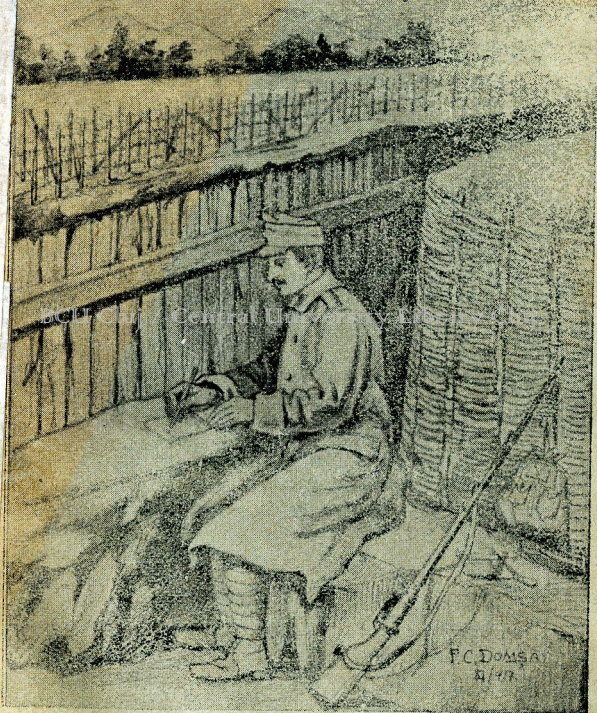

170458

60

DIN RĂZBOI.

— *venouri și călășe* —

BCU Cluj / Central University Library

F.C. DOMSAI
A/17

CĂRȚILE RĂSBOIULUI.

Întocmite de A. MELIN.

2.

Din război.

Versuri și cântece.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Blaș — Balázsfalva, 1918.

Tipografia Seminarului teologic greco-catolic.

170458

Nihil obstat.

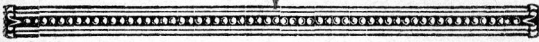
Dr. Isidor Marcu,

BCU Cluj / Că

Library Cluj

Inceputul răsboiului.

Floricea de pe răzoare
Vă trimit azi o scrisoare, —
Nu din sat dela hodină,
Dela masă cu lumină,
Din grădinița cu flori,
Dintre frați, dintre surori,
Dela dulce sân de maică,
Dela inimă de taică, —
Ci din foc, dela răsboi
Din mijloc de greu puvoi!
Că trei ani și jumătate
S-au împlinit cu dreptate,
Că se jelui' mamele
Ș-au pornit cătanele!
De trei veri ș-un cap de iarnă
Ne tot batem fără samă!

Trei rânduri de floricele
S-au ofilit prin vâlcele,
De când s'au pornit porunci
Ș-au rămas coasele-n lunci,
Sorioane fără frați
Neveste fără bărbați ;
De când a pornit Muscanu'
Să se bată cu Germanu'...

Când acestea se 'ntâmplă
Multe vești se 'ncruciașă
In toată Europa ;
Sunau telefoanele
Curgeau telegramele
Ca vara grindinele !
Între Viena și Berlin,
Între Londra și Paris
Doamne câte s'au mai scris! —
De toată lumea s-a 'ncins...

Iulie luna eră
Când acestea se făcea,

În anu patrusprezece —
Multă vreme se petrece!

În August pe la 'nceput,
Cărțile s-au fost umplut,
De sfaturi și de socoți,
Și s-au ales craii toți
Unii ici, alții mai jos
Înarmați până la os!
Germanu' cu Austria
Francez, Englez cu Sârbia:
Rusu' mai marele lor,
Ca unul cu mult popor; —
Între dânșii ca ispita
Și-amărîtul de Nichita!
Apoi:
Telefoanele-au tăcut
Telegramele s-au rupt
Și au început puștile
Să scrie cu gloanțele.
În loc de cerneală sânge...

Vai de cine îl ajunge !
Peceți s-au pus tunurile,
Ceară le-au fost fulgerile,
Cântălăria țările . . .
Poștă au dus granatele,
Cetitori cătanele !

Plecarea din sat.

Alelei, și pe la noi
A trecut acest puvoi,
Ș-am lăsat boii 'n tânjală
Ș-am eșit din țar'-afară,
Plugurile în zăvoi
Ș-am plecat toți la război ;
Satele-au rămas sub deal
Noi am ieșit din Ardeal . . .

Crenguța mohorului
Sub dealu' Priporului
Începutul dorului . . .
Dor de mame 'nlăcrimate,

De neveste întristate,
De fete nemăritate...

Crenguliță de alun,
Am plecat și eu la drum,
Cu chipiul împănat,
Cu sufletu 'ndurerat.
Penuță de măghiran,
Nu de frică de dujman,
Nici de groaza focului
De șuerul glonțului;
Că Românu-i stan de peatră,
Are inimă bărbată,
Îndrăznește să se hată, —
Ci de jalea maicelor
De dorul mândruțelor
De plânsul copiilor...

Dar am strâns pușca la piept
Și mondu' de „gefecht“ 1)

---

1) Bătăie.

Ș-am plecat la luptă drept.
— Căpitane Sâmpetrene
Du-ne 'n luptă, nu te teme,
C'avem inimă vitează,
Toți feciorii te urmează!
Unde-o fi focu' mai mare
Îndeamnă-ți calu' mai tare,
Năsprește-i dârloagele
Să dele răgutele!
Vântură-ți sabia sus
Să ne năpustim pe Rus
Să dăm cu pușa de-a latu'
Să se bucure 'mpăratu, —
Împăratu, înălțatu!

Căpitanul Sâmpetrean,
Frumos fecior murășan,
„Zum gebet“ ¹⁾ ne comandă
Feciorii cruce-și făcă
Și la drum voioși plecă,

---

¹⁾ La rugăciune, de închinat.

Toți cu pene la chipie :

„Voia Domnului să fie !“

In tren, spre graniță.

Firicel pornit pe fus

Și ne-am dus

Și ne-am tot dus

Dela graniți mai în sus.

Trenul aspru găfăia

Peste văi se 'ncolăcea,

De povara oștilor.

De dorul feciorilor...

Pe vârful vagonului

Ședeă mama dorului

Îmbrăcată 'n haine rele

Și ne cântă tot de jele...

Dar un filăr mai bătrân

Cu ochi asprii de Român

Ne 'mbună

Ne potoliă:

— „Lăsa-ți jalea fraților,

Fi-ți bărbați, răgutelor,
Că nici frunza n'o pică
Și 'napoi ne-om înturnă,
Cu porunca împlinită
La vetrița părăsită,
În brațele maicelor,
La sânul nevestelor,
La dorul copiilor . . .
Ș-o fi lumea păciuită
Cinstea țării mântuită!

Cântecul cătanelor, spre foc.

Și mergea trenul, mergea,
Iar feciorii mi-și horia:
— Unde curge Murășu'
Greu se dapănă doru',
Se dapănă, se lungește
Inimile le cernește,
Inimile fetelor,
Și ochii nevestelor,
Sufletul măicuțelor . . .

Cântecul trenului.

Trenule, șarpe 'ncruntat,
Cine te-o fi blăstămat,
Să porți atâta bănat?
Nu te grăbi așa tare,
Să tot lungești din cărare,
Că tot dorul de pe lume
Pe spatele tău se pune...
Mai înceată câte-odată
De-ți pune olei la roată,
Să sufle cătanele,
Să se 'nbune mamele,
Că se stâng, săracile!

Rămas bun...

Rămâi graniță cu bine,
Și cu satul meu în tine.
Rămâi sat, rămâi ogor,
Rămâi măicuță cu dor;
Căsulie de sub grui,

Mândruță cu ochi căprui...
Rămâi plug și rămâi coasă
Să fi mândră sănătoasă!

Cântecul maicelor...

Maică nu mă mai jeli,
Că noi iar ne-om întâlni,
La piciorul plaiului
La porțița Raiului,
Cu luminiță de ceară
Într'o zi de primăvară...
Și de nu ne-om întâlni
Dumnezeu te va păzi
Oameni buni te-or milui...

Iarăși a trenului...

Sboară trenule, aleargă,
Bate-ți caii ca să tragă,
Peste munți și peste văi
Că de-acum suntem ai tăi.
Suntem cătane jurate,

Și ne ducem cu dreptate
În neagra străinătate...

Povestea, mai departe.

Foaie verde ca iarba

Sfântul soare strălucia

Trenul tot înaintă

Și peste câmpuri sbură

Foicică lemn umbros

Dela Dunăre mai jos;

Și iar foaie, bobi târcați,

Mai la vale de Carpați.

La cinci zile din plecat

Noi trecusem din Bănat,

Iar la șase și ceva

Tunul crâncen bubuia

Mai încol de Bosnia.

Lupta la Sârbia.

Floricele din livezi,

La apa cu unde verzi,

La Dunăre, vale lată,
Sârbul de luptă se găta
La Belgrad, cetatea lui,
Stau gropile tunului,
Mai la vale pe sub dealuri
Numai „decunguri“ și maluri,
Și baionete sclipind:
Oastea Sârbului în rând.
Într'o Vineri dimineață
Prin negură și prin ceață,
Au început tunurile
Să urle ca viforele,
Tremurau munții de ele,
De granate și șrapnele,
Ca trăznetul prin vâlcele.
Feciorii le auziau,
Tare se cutremurau,
Că sborul granatului
E ca drumul șarpelui,
Amarnic se 'ncolăcește,
Unde cade, prăpădește.

Dela noi până la Sârb
Numai Dunărea ș'un dâmb,
Pe deasupra foc și pară,
Din cântători până 'n sară!

Trecerea Dunării.

Apoi foaie, bob și linte,
Ne stă cadetu 'nainte
Un tinerel
Subțirel
Numai ochi și foc în el.
— În luntrii feciorilor,
„Șturm“ în țara Sârbilor!
Ș'am plecat de cătră sară
Într'o bună zi de vară
Peste Dunărea cea lată
In Sârbia 'ndelurată.
Luntrice se legănav
Feciorii malul pândeau
Armele la piept strângeau,
Și spre Sârb le îndreptau.

Bine malul n'am atins
Sârbii de veste ne-au prins
Și cumplit foc a deschis!
Veneau gloanțele spre noi
Cum curge ploaia: șîvoi
De văzut nu le vedeam
Numai focul le simțeam.
Luntricele înaintau
Mulți morți în apă cădeau,
Valurile-i prohodreau,
Valurile,
Tunurile
Și acasă lacrimile...
Bietul fraitărul Ilie
De din jos de Orăștie
Camerad brav, bun român
Fără teamă de păgân,
Se silea greu la lopată,
Să izbim pe Sârb odată;
Se silea și îndemna
Inimi bune ne făcea.

Vorba lui ne-a inimat
Pe lopeți ne-am apăsat
De gemeau ca mugetul
Și treceam ca trăznetul!
Malul iute l-am atins
În „șvarm linie“ ne-am pus
Ș-am dat după Sârb în sus!
Tunurile fulgerau
Puștile oțel ploau
Comenzi grele răsunau,
Noi răcneam, Sârbii mureau...
Ca o furtună de vară
Am intrat la Sârb în țară
De i-am prins patrurile
I-am fugărit oștile
Și-am luat malurile.
Dela Belgrad mai la vale
Pentru Sârb e mare jale:
I-au pierit pichetele
Sânger baionetele...
Pe subt culmi ard satele,

Șueră granatele . . .
Numai plânsete și vai
Pentru omorul de crai!
Of, a douazi în zori, —
Zi senină, fără nori —
Drum de morți, răniți și sânge,
Sfântul soare încă plânge!
Pe la prânz hornistul sună,
Trupa noastră se adună,
Să ne 'ntoarcem înapoi
Peste al Dunării șivoi,
Cu porunca împlinită,
Cinstea steagului mărită.
În luntirii când am intrat
Grea jale ne-a săgetat,
Că prin spuma Dunării
Tot morți de-ai companii,
Camarazi, oșteni pe ales,
Dela munte și din șes.
Și gefraitărul Ilie
De din jos de Orăștie,

Și Nechita, bănățeanul,
Vasilie ardeleanul;
Și alți mulți de-i noștrii frați
Dela Murăș, din Carpați.

*

Cunună de filimină
Când a fost pe la ojină
Groapa Dunării s'a 'nchis
Lumini pe ceriu s'au aprins
Și mai mari și mai mărunte
Pentru glotași și răgute;
Stelele, luceferii
Pentru morții Dunării!

Fraților, cari m'ascultați
Faceți cruce, vă 'nchinați,
Dumnezeu să-i miluiască
Hodină le dăruiască,
C'au murit aleanului
Pentru cinstea neamului.

Bătaia din Galiția.

Floricea de pom rotat
Cu Sârbii dac' am gătat
Armele ne-am curățit
Și cătră Rus am pornit.
Căci colo spre miazănoapte,
Plinu-i pământul de gloate,
Armate nenumărate.

Peste munți, peste Carpați,
Numai tunuri și fărtați,
La grea luptă adunați.
Așa stau brigadele
Ca-n câmp mușunoaiele,
Pe culmi regimentele
Umblă ca furnicile . . .
Galiția, țară rea,
Rusul greu o încunjuia;
Dela Strii pân' la Siret
Numai puști și baionet.

Dela Stanislau în sus
Numai trei pași pân' la Rus,
Mai încol' spre Tarnopól
Dealul și pământul gol,

Că Rusu-i pe sub pământ
Nu zice nici un cuvânt,
Numai tace și țintește
Să s'arete nici gândește.

Feciorii înaintă ¹⁾
Și Rusului nu se dă
Ci cu toți astfel strigă:
Brav fecior și cu coraje
Care din Ardeal se trage!
Galiție țar' amară
Incinsă în foc și pară;
Munți de piatră întăriți
Cu păduri acoperiți,
Tot păduri dese și late

---

1) Versuri de la Reg. 118

Nu poți primele străbate.
Rusu-i tare afuririsit
Șede'n tufe-acoperit,
Cum mergeam tot înainte
Nu vedem a lui vesminte,
Toate 'n față ca iarba
Sama nu le-o poți lua.
Și astfel mergeam 'nainte
Prin focul tare fierbinte
Mașinile lor pușcă
De și codrul răsună
Și dă Rusul cu tunul
De tremură pământul.
Iară noi care puteam ¹⁾
Tot înainte mergeam
Fără teamă, fără frică
Cu inima întărită,
De trăim ori de murim
Noi înapoi nu pornim!

---

¹⁾ Versurile lui Dumitra Faur din Mărgău.

Căci noi așa am jurat
Pentru țară și 'mpărat,
De dușmani s'o apărăm
Pradă lui să n'o lăsăm.
Și în dujman când țeam
Indată jos îl vedeam
Cum sângele îi țişneă
De pământul înroșeă
Până 'n coama calului
Sânge de-a Muscanului...

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nic decât nu ne-am lăsat
Ci cumplit ne-am mai luptat,
Ne-am luptat ca niște zmei
Și ne-am luat după ei.
La Pșemisl și mai în sus,
L-am bătut aspru pe Rus;
I-am zdrobit oțelele,
I-am prins regimentele.
Iar col' la Ivangorod
Unde eră mult norod,

În „decunguri“,) prin cetate
Cumplită străinătate:
Foiă oastea Rusului
Ca umbra apusului
Și tot sîrme și betonuri ¹⁾
În spre toate patru cornuri.
Dar în șase „șurmuri“ ²⁾ grele
L-am curățit de „inele“ ³⁾
De s-au mirat ghinării:
Ghinării Neamțului
De „șurmul“ Românului“ !

Bravura dela Ivangorod.

— De camaradul Velcean.

Sus pe coaste, de pe deal
Plumbi de tunuri sboară:
Regimentul din Ardeal,
Cu Ruși se măsoară.

---

¹⁾ Șanțuri de apărare. ²⁾ Cement legat cu fier. ³⁾ Navală cu baioneta. ⁴⁾ Întărituri de cetate.

În văzduh plumbi plesnesc,
Cad mărunți în glie:
Șueră glonțul rusesc,
Rupe carne vie.

Rusul stă împresurat,
E potop pe vale,
Cerul s'a înourat,
De atâta jale.

Ardelenii „mocăniți”
Nebăgați în seamă,
Sar ca lei învrăjbiți,
Cu piept de aramă!

Iar „bălaurul rusesc”
Geme 'n disperare,
Regimentul românesc
De el frică n'are.

Românașii fac pojar,
N'or fi de ocară;

Ei nu luptă înzădar,
Luptă pentru țară.

Dau năvală peste șanțuri
Ca ieșiți din fire,
Strică sârma, sfarmă lanțuri
Lumea să se mire.

Și potopul cel rusesc,
Miile de gloate,
La atacul românesc
A răzbi nu poate.

Și când soarele fu sus,
Cerul fără nori,
Forța rusă s'a distrus,
Ei învingători.

Voi flăcăi, viteji, eroi,
Bravi voinici din fire,
Plângând v'admirăm și noi
Lumea să v'admire.

Voi martiri periți în lume
— Aibă jertfa rod!
Ați lăsat neamului nume
La Ivangorod.

Dorul glotașului.

Iubită, dragă nevastă ¹⁾
Stai cu coatele 'n fereastră.
Și ascultă dragă bine
Noaptele care-s senine,
Cum bubuie tunurile
De răsună dealurile.
Și te uită de se poate
Tot numai în miazănoapte
C'acolo-i groaznică moarte,
Și te uită dragă 'n cet
Cătră miazănoapte drept,
Că-i vedeà un foc arzând
Stele de pe ceriu căzând.
Când îi vedeà steaua mea

---

¹⁾ Versul lui Nic. Olălău, din Galați.

Nu-ți fie inima rea
C'asa vrut-a Dumnezeu
Acolo să mor și eu
Și așa a vrut Precista
Să ne despărțim așa.

Iubită dragă soție
Dumnezeu sfântul te ție
Să ai grije de copii,
Să nu rămână pustii

Și roagă pe Dumnezeu
Să mă ferească de rău,

De tunu Muscanului
Că de pușcă nu mai spui
Că e glonțu mititel

Nu avem frică de el,
Ne lovește și ne lasă

De tot mai venim acasă,

Dar de tun e moarte rea

Nici când nu ne am mai vedea...

Pe birou la casa noastră...

Rănit . . .

Floricecă de cicoare,
Când s-apună sfântul soare,
M'am trezit și eu deodată
Cu mâna dreaptă pușcată,
Pe la umăr și prin cot;
Dau să mi-o întind
Nu mai pot . . .
Puterile mi-au secăt
Pe-un răzor jos am picat,
De curgerea sângelui
De-amețeala capului.

Visul căprarului.

Un somn greu m-a 'ntimpinat
Multe lucruri am visat . . .
. . . Se părea că-n fapt de sară
Mă găsesc într'a mea țară,
În sătuțul de sub coastă,
Pe pridvor la casa noastră . . .

Și vedeam pe-a mea măicuță
C-o mânuță
De grăunțe
Cum își chiamă puișorii,
Și-și usucă obrăjiorii
De lacrimile vărsate,
De plânsurile 'ndurate . . .
— Taci măicuță nu mai plânge
Că focu-n vatră se stânge
Și mâncarea se răcește
Jalea nu se potolește.
Treci măicuță
La portiță
Și te uită pe uliță,
De-i vedeă o mândruliță,
Mândruliță despletită,
De grea jale chinuită,
Spune-i să nu mai jelească,
Ci iute să se gătească,
Părul să și-l împletească,
Cu frunză de iazomie

Să vie la cununie,
C-am sosit din cătănie!
Și te dū, măicuță, dū,
Peste drum la dascălu,
Să ne facă contratu'
Și popa vestirile
Că-i acasă mirele...

Cununia . . .

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Sfântul soare strălucește,
Mare nuntă se gătește,
Cu stegar și cu cimpoi,
Cu clopoțele pe boi;
Cu terfari și cu nănași
Cu cinci sute de nuntași...

Ieși măicuță pân-afară,
Că feciorul tău se 'nsoară
Și-ți aduce noră 'n casă,
Dintre flori cea mai aleasă...

Crenguliță de scumpie,
 Ș-am plecat la cununie;
 Pe ulița satului
 Cătana 'mpăratului
 Cu mireasă ca o floare
 În haine de sărbătoare;
 Cu cunună de melin,
 Cu fachiol de grenadin;
 Cu inelu' de argint,
 Cu fachiol până 'n pământ...

Nunule, nu te grăbi
 Cu făclia miresii,
 Ospățu' să se lungească
 Maica să se 'nveselească...

— Nene Moisă, fătule,
 Aprinde luminile;
 Cădelnița o gătește
 Altaru-l împodobeste,
 Cu crengute de scumpie
 Să intrăm la cununie!

— Părinte, popă Istrate,
Cetește bine din carte,
Și predică dela strană,
Că cununi mire cătană...

Bucură-te, mamă dragă,
Că mireasa-i ca o fragă,
Sprintenă și frumoșea
Și ti-i ajută cu ea.

— Haideți feciori toți în joc

De-al măicuții bun noroc,
Că fecioru' i-se 'nsoară

Duminecă 'n cap de vară...

Războiul s'a isprăvit

Tunurile-au amuțit

Puștile se odihnesc

Oamenii se veselesc

Nici frunza nu se clătește

Nici codrul nu mai jelește :

De lumină lumea-i plină

Bucurie și hrodină

Trezit.

... Of, sete mare m-a cuprins!
M-am trezit și văd că-i vis...
Vis de cătană rănită,
Pe-o câmpie părăsită.

Saniteții m'au luat
Și la un spital m-au dat
Cu răni pe umărul drept,
Cu medalie pe piept.
Medalie de argint
Dată pentru vitejii!

*

Hei, vecine Simioane
Așa-i rându' la cătane:
Cu pușca se logodește,
Porunca o împlinește;
Se cunună cu mormântu'
Să ne apere pământu'!

Versul rezervistului.

Soțioara mea iubită*)
 Inima îmi e rănită,
 Căci nu poate suferi
 Și mi-e gândul la copii.
 Iar de dor și mare jale
 De-abia pot păși pe cale,
 Și de dor și voie rea
 Plânge greu inima mea.

Draga mea dacă aș ști
 Că un an aș cătăni,
 Iar când anul s'ar găta
 Aș veni la casa mea,
 N'aș mai plânge, n'aș oftă,
 Jalea n'ar fi așa de grea,
 Anul mi-s'ar părea mic,
 Nu mi-ar păsa de nimic,
 Și ți-aș scrie mândră carte
 Că o duc cu sănătate.

---

*) De Alexandru Găinar, rezervist.

Inimă rupete 'n cinci
Și dute-acasă de-aici,
Căci, of, Doamne, cum te chiamă,
Copilașii și-a lor mamă!

Inimioară de ce plângi?*)
De ce sufletul mi-l stângi?
Nu știi tu ce ce am lăsat
In Ardealul depărtat?
Am lăsat trei copilași
Fragezi ca trei îngerăși.
Și-am lăsat pe mama lor
Tristă și plină de dor.

Munților, ce v'am lăsat
Spuneți voi adevărat:
Oar' vedea-vă voi curând
Sau de geabaș orice gând?
Murgule, coamă rotată,
Mai scoate-mă 'n deal odată,
Să mă uit în lumea toată

---

*) De un învățător-soldat C. Banciu.

Să-mi văd maica supărată
Și nevasta întristată.

Rugăciunea soldatului.

Dumnezeule slăvit,
Soarele-i la asfințit,
Focul s'a mai potolit,
Puterile ne-au sleit:
Te rugăm cu rugă mare,
Cu mâni gata de 'nchinare,
Nu-ți uita, Doamne, de noi
Cari ostenim în răsboi!
Ingerii tăi îi trimite
Sudorile să ne svânte;
Să ne i-a durerile
Să 'noim puterile,
Că ne string curelele
Și ne curmă șelele
Trimite 'ntunerecu'
Că ne doare sufletu',

De gemetul fraților
De moartea fătaților!
Odihnă ne dăruiește
De rele ne ocrotește,
Visuri bune să visăm
Trupul să ni-l întremăm,
De război să mai uităm...
Că greul cătanelor
E plânsetul mamelor,
Vaerul copiilor.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Preacurată Născătoare,
Mii de inimi rugătoare,
In pacea nopții s'adună
Și vin pe raze de lună
La pragul tău să se pună:
Deschide-ți odăile
Chiamă-ți slugulițele —
Oastea de luceferei,
Cetele de îngerei, —
Și le dă poruncă mare

Să meargă fără 'ncetare
Peste văi și râuri late,
Spre satele de departe,
Peste muchi și culmi de deal
La satele din Ardeal, —
De tot satul o solie,
Cu veste din cătănie!
Să bată lin la fereastă
In sat la căsuța noastră,
Și să spună că trăiesc
Și la dâșii mă gândesc;
Mă grijește Dumnezeu
Și mă ferește de rău.
Unde-o fi maică la casă
Cu fața de lacrimi arsă,
Să-i 'mbune zilele
Să-i uște lacrimile!
Nevestelor să le spună
Să fie cu mintea bună,
Să nu uite de bărbați
La grea cercare plecați;

Să se 'nchine la icoane
Pentru bietezele cătane,
Să fie cu crucea 'n sân
Să aibă tot nume bun,
Copilașii să-i grijască,
Casa s'o chivernisască,
Și deie liturghii
Și slujbele Precești:
Moartea să ne încunjure
Ele să se bucure.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Și te rugăm, Maică Sfântă,
Pleacă fața și ne-ascultă:
Spune-le la îngerei
Ori la blânzi luceferei,
Să fie cu grijă mare
La casa cu supărare;
De glonț să nu pomenească
Nici moartea să n'o vestească.
Cu orfanii să se culce
Să le facă jalea dulce,

Să-i învețe rugăciuni
Pentru tătii lor cei buni.
Dimineața să-i trezească
De năcazuri să-i ferească
Să le spele fețele
Să uite lacrimile.
Să le spună cu cruțare
Că departe 'n funde zare
Pe cărarea raiului
Spre curtile Domnului
Un glotaș bătrân se vede
Cu cunună de brad verde,
Să duce să odihnească
Răsplata să ș'o primească...
Glonțul nu-l mai poate ajunge
Nici arme nu mai încinge
Nici rănile nu-l mai dor...
S'a făcut — nemuritor,
Și le-o fi ocrotitor.
Sfântă Cruce lemn sfințit,
De Hristos blagoslovit,

Imblânzește armele;
Apără cătanele;
Mai înmoaie gloanțele
Să ne cruce oasele;
De moarte ferește-ne —
Doamne miluiește-ne!

In tabără.

— De Sandu Popii. —

Sus pe muchea dealului,
In țara Tirolului,
O zare de foc se vede —
Lângă dânsa cine-mi șede?
Șed voinici și ospătează,
Ori cătanele-'mi oftează?

Nu-i cină de ospățare,
Nici masă de 'mbelșugare,
Ci hodină de cătane.
Un glotaș și trei răgute,

Cu prefontul dinainte,
Sed la masă rotilată
Intinsă pe stan de peatră...
Nici îmbucă, nici închină,
Ci-'ș proptesc frunțile 'n mână,
Cu mult alean la inimă...

Tunul sună în depărtare
Tot a dor și întristare...

Brazii-'ș clatin' cetina

Și le 'nmoaie inima.

'Ncepe una din răgute:

— „Ce mai zici, bade Dumitre?

Rugămu-te și ne spune:

Mai fi-o pace pe lume?

Și de-acasă ce mai știi,

De nevastă și copii?

Că eu n'am mai primit carte

De trei luni și jumătate.

Și mă doare sufletul,

Gata să-mi pierd cumpătul.

Ce vreme o fi pe la noi?
Or fi fost pe-acolo ploi?
Coptu-s'or fi grânele? —
Ne trăiesc mumânile?
Hei, și tare-aș vrea să știu
Și de una să mă țiu:
Leana nu m'o fi uitat
Ori altu' ș'o căpătat?

Leană, Leană, floare dalbă,
Inimuța mult mă întrebă:
Ce faci tu, suflete dragă?“
Glotașul de ostenit
Se pare c'a ațipit,
Dar aude de scrisoare
Și ca 'ntinerit tresare.

— „Măi, răgută Sandule,
Mai lasă gândurile;
Lumea-i a lui Dumnezeu
N'o pot împăciui eu,
Pacea-i a 'mpăraților

Că-'s mai marii țărilor,
Și s'o pune ea odată
Când o fi dela ceriu dată.
Lasă vorba, vezi de zare,
Că aici la cingătoare
Am o față de scrisoare;
Vezi ș'o crearcă și cetește:
De pe-acasă ce mai veste?"

In țara Tirolului,
Sus pe muchea dealului,
La lumina focului,
O răgută slovenește,
Mare lucru făptuiește:
Inimile 'nveselește;
Inima fărtașilor
Sufletul cătanelor.

Slova-i mare, cartea-i scurtă,
De-o copiliță făcută,
Cu dor și cu voie multă.

— „Tată dragă, peana mea
Imbucure-ți inima,
Slujască-ți sănătatea
Cum ți-o dorește maica
Și copilașii cu ea.
Pe la noi Domnul se 'ndură,
Ș-a fost un pic de strânsură —
Gâul l'am cărat în șură...
Joiana noastă-i fătată —
Ș-am vândut pe cealaltă;
Mi-a luat mama tăbliță
Că m'am făcut școlăriță.
Și să mai ști, tată dragă,
C'avem mere o ladă 'ntreagă,
Și flori multe la ferești —
Tu, tătucă, mai lipsești!

Lui Sandu Popii să-i spui
Că Leana de dorul lui
Părul nu-și mai împletește
Pe zi ce merge slăbește...

Și să spui închinăciuni
Și la ceialalți vecini:
Lui bădița Niculaie
Și la Sâvu lui Oproaie...

Irodița, școlarița“.

Pe dealul Tirolului
S'a stîns zarea focului,
Tabăra s'a potolit,
Cătanele au adormit —
Chiar și tunul a muțit...
Lângă stanul cel de peatră
Patru fărtați laolaltă
Dorm pe muchea cea de deal
Cu sufletul prin Ardeal
Și strâng toți la inimioare:
Câte-un petec din scrisoare.

Versul păcii . . .

Mamelor din lumea toată
Strângeți-vă laolaltă,

Lacrimile să vă curgă
Până la ceriu să ajongă,
Să le vadă Dumnezeu
Să ne mântuie de rău!
Un arhanghel să trimeată
Să zboare în lumea toată
Calea păcii s-o gătească
Oamenii să-i fericească;
Din tunuri
Să facă pluguri,
Din /granate
Cruci înalte,
Din război — creștinătate!

*

*Floricea de pe cetate
Mă închin cu sănătate,
Din bătaie
De departe;
Rujiță de oleandru
Eu, nepotul popii, Sandu.*

